

THE STRINDBERG LEGACY

XVIIITH INTERNATIONAL STRINDBERG CONFERENCE

MAY 31 – JUNE 3, 2012

Arvet efter Strindberg – The Strindberg Legacy

The 18th International Strindberg Conference
Stockholm University, May 31–June 3, 2012.

STRINDBERGSÄLLSKAPET

Stockholms
universitet

The Strindberg Legacy – Arvet efter Strindberg

CONFERENCE COMMITTEE:

ROLAND LYSELL (CHAIRMAN) Literary Studies

KATARINA EK- NILSSON The Strindberg Society

WILLMAR SAUTER Theatre and Dance Studies

PER STAM The Collected Works of August Strindberg

DAVID GEDIN Literary Studies, Uppsala University

KARIN ASPENBERG (SECRETARY) Literary Studies, University of Southern Denmark

CONFERENCE HOSTS:

KARIN CLAESON Theatre and Dance Studies

JONAS EKLUND Theatre and Dance Studies

OLGA ENGFELT Literary Studies

ULRIKE GEIGER Theatre and Dance Studies

LUDWIG SCHMITZ Literary Studies

ANDREAS WAHLBERG Literary Studies

THE CONFERENCE HAS RECEIVED GENEROUS SUPPORT FROM:

Riksbankens Jubileumsfond

Vetenskapsrådet

Kungl. Vitterhets Historie och Antikvitets Akademien

Humanistiska fakulteten

Stockholms universitet

ALSO THANKS TO:

Stockholms stad

Strindbergsmuseet

Strindbergs Intima Teater

The front page:

August Strindberg, "Kustlandskap II", 1903

The picture of Strindberg in the logo is a digital version of a drawing by Carl Larsson, 1899

Logo: Kalle Westerling

Allt kan ske, allt är möjligt och sannolikt.
Tid och rum existera icke; på en obetydlig verklighetsgrund spinner inbillningen ut och väver nya mönster.

Erinran. Ett drömspel

Everything can happen,
everything is possible
and probable. Time and
place do not exist; on an
insignificant basis of
reality the imagination
spins, weaving new
patterns.

Author's note. A Dream Play

Välkommen till den artonde internationella Strindbergskonferensen vid Stockholms universitet 2012

Vid Stockholms universitet samlas närmare åttio forskare från hela världen för att dela med sig av insikter och upptäckter under tre dagar. Fokus ligger på Strindberg från vår tids utsiktspunkt. Hans inflytande har format teaterns, litteraturens och måleriets utveckling. Verken fungerar också som utgångspunkt och kommentar till den samtida debatten – inte bara i Sverige eller Norden utan över stora delar av världen. Detta gör forskningen kring Strindberg och hans verk angelägen ännu hundra år efter hans död.

Plenarföreläsningarna täcker Strindbergs centrala verksamhetsområden. Vi är stolta att kunna presentera den amerikanska teaterregissören **Robert Wilson** som bland sina många internationellt hyllade uppsättningar 1998 uppförde en epokgörande, visuell iscensättning av *Ett drömspel* på Stockholms stadsteater. Därutöver representeras författaren och brevskrivaren Strindberg av årets Strindbergspristagare, professor **Björn Meidal**, och konstnären Strindberg av **Olle Granath**, tidigare överintendent på Moderna Museet och Nationalmuseum samt kurator för Strindbergsutställningen på Tate Modern 2005.

Strindberg är alltid aktuell på teaterscenerna över hela världen. Hans dramatik uppförs inte endast på nationalscenerna eller stadsteatrarna, utan också av de mer experimentella, yngre grupperna. Uppsättningar

som vrider, och vänder, skruvar till och experimenterar med texterna, till exempel **Anna Petterssons** enperssons föreställning av *Fröken Julie* på Strindbergs Intima Teater. Det är därför speciellt roligt att hon kommer att framföra ett stycke ur den under konferensens inledningsdag.

På fredagen framträder en diskussionspanel med regissörerna **Hilda Hellwig** (som 2004 satte upp *Kamraterna* på Dramaten), **Pontus Stenshäll** (som bland annat har regisserat *Ett drömspel* med moment:teater), **Karl Dunér** (aktuell med *Till Damaskus* på Dramaten) och **Mattias Andersson** (vars *Ett drömspel* hade premiär på Stockholms stadsteater den 4 april).

Att konferensen i Stockholm dessutom sammanfaller med avslutningen av utgivningen av Strindbergs Samlade Verk – en gång initierad av Strindbergssällskapet och genomförd vid Stockholms universitet – är extra glädjande. Strindbergs texter kommer att finnas tillgängliga för framtida generationer, även via nätet, medan forskningen bidrar till att hålla dem aktuella.

Den artonde internationella Strindbergskonferensen, *Arvet efter Strindberg / The Strindberg Legacy*, är en manifestation för 2000-talets humanistiska forskning i Sverige och internationellt. Det är speciellt glädjande att den förverkligas märkesåret 2012 i August Strindbergs födelsestad, där han levde större delen av sitt liv och där han dog. Här tog den serie av pågående konferenser sin början 1973, för att därefter arrangeras i en obruten kedja över världen, i bland annat Moskva, Minneapolis, Seattle, Amsterdam, Linz, Warszawa, Berlin, Bonn och Strasbourg.

Varmt välkomna till Stockholms universitet!

Welcome to the 18th International Strindberg Conference at Stockholm University 2012

Nearly 80 researchers from around the world will assemble at Stockholm University for three days to share their insights and discoveries. The focus is on Strindberg from a contemporary vantage point. Strindberg's influence has shaped the development of theatre, literature and painting, and his work serves as source

material for and commentary on contemporary debate – not only in Sweden or the Nordic countries but also in many parts of the world. This makes research on Strindberg and his works relevant a hundred years after his death.

The plenary lectures cover Strindberg's main contributions to art and literature. We are proud to present the American stage director **Robert Wilson**, whose many internationally acclaimed productions include a ground breaking visual staging of *A Dream Play* in the Stockholm City Theatre in 1998. In addition, Strindberg the author and letter writer is represented by this year's recipient of the Strindberg Prize, Professor **Björn Meidal**, and Strindberg the artist by **Olle Granath**, former director of the Museum of Modern Art and the National Museum in Stockholm, and curator of the Strindberg exhibition at Tate Modern in 2005.

Strindberg is always present in theatres around the world. His dramas are performed not only on national stages and in city theatres, but also by younger, more

experimental groups. These groups stage productions that twist, turn and experiment with the texts, such as **Anna Pettersson**'s one-person performance of *Miss Julie* in Strindberg's Intimate Theatre. We are particularly happy that she is going to perform a segment of the play during the first day of the conference.

On Friday, we will host a discussion panel which includes the directors **Hilda Hellwig** (who staged *Comrades* at the Royal Dramatic Theatre in 2004), **Pontus Stens-häll** (who directed *A Dream Play* with moment:teater), **Karl Dunér** (whose *To Damascus* is currently playing in the Royal Dramatic Theatre) and **Mattias Andersson** (whose *A Dream Play* premiered at the Stockholm City Theatre on 4 April).

The fact that the conference in Stockholm also coincides with the completed publication of Strindberg's Collected Works – initiated by the Strindberg Society and carried out by Stockholm University – is particularly pleasing. Strindberg's texts will be available to future generations on the Internet, while research will contribute to keeping them relevant.

The 18th International Strindberg Conference, *The Strindberg Legacy*, is a manifestation of 21st century Swedish and international research in the humanities. We are particularly pleased that it is taking place in the anniversary year 2012 in August Strindberg's home-town, where he spent most of his life and where he died. Indeed, it was in Stockholm that the first conference was held in 1973, an event which was followed by a series of conferences held throughout the world, in cities such as Moscow, Minneapolis, Seattle, Amsterdam, Linz, Warsaw, Berlin, Bonn and Strasbourg.

Welcome to Stockholm University!

PROGRAM PROGRAMME

May 31-June 3, 2012

Stockholm University, Aula Magna. Right Lecture Hall

Thursday May 31

MORNING Tours at Strindberg's Intimate Theatre and The Strindberg Museum*

- 12.00** Registration begins at Aula Magna. Main entrance
- 13.00** Inauguration of the Conference by Rector Kåre Bremer, Stockholm University, followed by Gunnel Engwall, Chair of The Collected Works of August Strindberg and Katarina Ek-Nilsson, Chair of The Strindberg Society
- 13.30** Plenary speech on Strindberg's literary works by Professor Björn Meidal
- 14.30** Actress and director Anna Pettersson performs a scene from her current production of *Miss Julie* in which she plays all parts
- 15.00** Coffee and sandwiches at Aula Magna. The Gallery*
- 15.30** Panel of young scholars on Strindberg studies today with Ann-Sofie Lönnqvist, Anna Cavallin and Karin Aspenberg
Moderator: Roland Lysell
- 16.45** Reading from the works of Strindberg by actress Kristina Adolphson
- 17.00** Transportation to Stockholm City Theatre*
- 18.00** Performance of *A Dream Play* at Stockholm City Theatre (in Swedish)*

*For registered conference participants only

Friday June 1

- 09.00** Panel of Swedish theatre directors with Mattias Andersson, Karl Dunér, Hilda Hellwig and Pontus Stenshäll. Moderator: Willmar Sauter (in Swedish)
- 10.30** Coffee break at Aula Magna. The Gallery*
- 11.00** Sessions: presentations of current research
- 13.00** Lunch at Aula Magna. The Gallery*
- 14.00** Plenary speech on Strindberg and art by Olle Granath, scholar, critic, former Permanent Secretary of the Royal Swedish Academy of Fine Arts and Superintendent of the Museum of Modern Art and The National Museum
- 15.00** Coffee break at Aula Magna. The Gallery*
- 15.30** Sessions: presentations of current research
- 18.00** Bus transportation to Stockholm City Hall*
- 19.00** Reception and a tour of Stockholm City Hall*

Saturday June 2

- 09.00** Sessions: presentations of current research
- 10.30** Coffee break at Aula Magna. The Gallery*
- 11.00** Sessions: presentations of current research
- 13.00** Lunch at Aula Magna. The Gallery*
- 14.00** Plenary speech on Strindberg and theatre by Robert Wilson, American theatre director. Introduction: Willmar Sauter
- 17.00** Bus transportation to the Museum of Modern Art*
- 18.00** Closing Dinner at the Museum of Modern Art*

Sunday June 3

Boat trip to Kymmendö in the Stockholm archipelago or visit (morning) to Strindberg's Intimate Theatre or The Strindberg Museum*

SESSIONSSCHEMA SESSION SCHEDULE

Stockholm University, Aula Magna

Fredag 1 juni / Friday, 1 June / 11:00–13:00

A. STRINDBERG I RELATION TILL SVENSKA SCENKONSTNÄRER

STRINDBERG IN RELATION TO SWEDISH ARTISTS

Session room: Kungstenen

Richard Bark

Skådespelaren Lars Hanson som Strindbergstolkare

Egil Törnqvist

Strindberg Plays in Bergman Films

Birgitta Steene

Strindbergs betydelse för Ingmar Bergman: Mentor, Impulsgivare, Dämon

Strindberg's Impact on Ingmar Bergman: Mentor, Inspirational Source, Daemon

B. STRINDBERG, PARIS, KÖPENHAMN / STRINDBERG, PARIS, COPENHAGEN

Session room: Spelbomskan

Sylvain Briens

Ecology and geopolitics in August Strindberg's Jardin des Plantes

Ann-Charlotte Gavel Adams

A most lively cinematographic tableau on Boulevard Saint-Germain:
what did Strindberg know about cinematography in 1897?

Ulf Peter Hallberg

Strindbergs skugga i Nordens Paris. Drömmarnas tid

Polina Lisovskaya

Inferno crossed by The Tropic of Cancer: Paris experienced in the novels by
Strindberg and Henry Miller

C. STRINDBERG I SYDEUROPA OCH LATINAMERIKA /

STRINDBERG IN SOUTHERN EUROPE AND LATIN AMERICA

Session room: Polstjärnan

Louise von Bergen

Creditors in Montevideo

Tânia Filipe e Campos

Strindberg in Portugal: 109 years on stage

Víctor Grovas

Strindberg in the Mexican scene: a short history

Franco Perrelli

The Heritage of Strindberg on the 21st-century Italian Stage

D. STRINDBERG I ÖVERSÄTTNING / STRINDBERG IN TRANSLATION

Session room: Mimer

Elena Balzamo

Strindbergs öden och äventyr utanför Sverige: översättningen

Agnes Broomé

Strindbergsöversättning i Storbritannien idag

Alexander Künzli/Gunnel Engwall

The Legacy of Strindberg Translations: The Case of Le Plaidoyer d'un fou

E. STRINDBERG, IDENTITET OCH RADIKALITET / STRINDBERG, IDENTITY AND RADICALITY

Session room: Bergsmannen

Ann-Sofie Lönngrén

The legacy of Strindberg – a pre/post-modern understanding of identity and materiality?

Karin Tidström

Att återge den franske författaren på svenska. Stilistiska problem vid översättning av August Strindbergs naturvetenskapliga skrifter från franska. Ett försök till metod

Ebba Witt-Brattström

”The working out of the dusky instincts of sexhatred.” The sexual politics of revenge as theme and aesthetics in August Strindberg’s oeuvre

Fredag 1 juni / Friday, 1 June / 15:30–17:30**F. STRINDBERG, KAMMARSPELEN OCH INTIMA TEATERN /**

STRINDBERG, THE CHAMBER PLAYS AND THE INTIMATE THEATRE

Session room: Bergsmannen

Hanna Hinz

Strindbergs musikaliska arv i kammarspelet

Roland Lysell

Strindberg's Chamber Plays and the Postdramatic Tradition

Ture Rangström

Strindbergs Intima teater – ett utmanande kulturarv

Jørgen Stender Clausen

Strindbergs Spöksonaten. Antigone i Stockholm

G. STRINDBERG OCH POESINS GRÄNSER / STRINDBERG AND THE BOUNDARIES OF POETRY

Session room: Kungstenen

Karin Aspenberg

Lyckan och tomheten. Om Intets fenomen i Strindbergs värld

Henrik Johnson

August Strindberg som esoterisk författare

Stina Otterberg

Olof Lagercrantz i dialog med August Strindberg

H. STRINDBERG I ÖSTEUROPA OCH NORDAMERIKA /

STRINDBERG IN EASTERN EUROPE AND NORTH AMERICA

Session room: Polstjärnan

Arunas Bliudzius

August Strindberg in Lithuanian theatre at the end of the XXth century – beginning of the XXIth century: religious aspects in productions by Saulius Varnas, Gytis Padegimas, Jonas Vaikus, Gintaras Varnas and Oskaras Korsunovas

Anne-Charlotte Hanes Harvey

Invisibilities: Challenges in dramaturging Strindberg in the US today or Swedenborgian cats and Turkish pavilions: Dramaturging Strindberg in the US today

Irene Kostylianchenko

August Strindberg and modern Belarusian theatre

I. STRINDBERG CORPUS

Session room: Spelbomskan

Kristina Nilsson Björkenstam / Sofia Gustafson / Mats Wirén

The Stockholm University Strindberg Corpus. Content and possibilities

Olle Josephson

Det språkhistoriska Strindbergsarvet

J. STRINDBERG, DRAMA OCH TEATER 1 / STRINDBERG, DRAMA AND THEATRE 1

Session room: Mimer

Katerina Petrovska-Kuzmanova

The ideas of August Strindberg for transformation of the theater and their reflection in his plays

Gytis Padegimas

Staging A.Strindberg in two Eras

Peter W. Marx

The Uncanny as theatre's test...

Strindberg as a formative impulse on the 20th century German Stage

Lördag 2 juni / Saturday, 2 June / 09:00–10:30

K. STRINDBERG OCH DET OCKULTA / STRINDBERG AND THE OCCULT

Session room: Polstjärnan

Vera Gancheva

Mysterium tremendum. Strindberg's Occult Diary and Swedenborg's Journal of Dreams – through the labyrinth between different realities

Mariusz Kalinowski

Om konsten att läsa sin Bibel – några förbisedda bibellallusioner i Strindbergs Inferno

Per Stam

"Denna Dagbok får aldrig tryckas! Detta är min sista vilja! som måste uppfyllas!"

Om att utge Strindbergs dagbok i Samlade Verk

L. KOMPARATIVA STRINDBERGSSTUDIER 1 / COMPARATIVE STRINDBERG STUDIES 1

Session room: Kungstenen

Tobias Dahlkvist

Strindberg och Vilhelm Ekelund

Maria Mårsell

Towards expressionism – contextualizing August Strindberg's A Dream Play and Anne Charlotte Leffler's The Ways of Truth

Erik Svendsen

From Fadren to Antichrist

M. STRINDBERG OCH KRITIKEN / STRINDBERG AND CRITICISM

Session room: Mimer

Jan Balbierz

Strindberg, kulturen och det moderna

Massimo Ciaravolo

Likt och olikt och angränsande texter. Strindbergs politiska uppsats mellan vision och tvivel

Astrid Regnell

Litterära omdömen i Strindbergsfejden: Objektive kritikern av kritiken

N. STRINDBERG OCH KULTURARVET / STRINDBERG AND HERITAGE

Session room: Spelbomskan

Stefan Bohman

Strindberg som kulturarv och museum

Katarina Ek-Nilsson

Skuggor av Strindberg i den svenska etnologins historia

Jorge Simón Izquierdo Díaz

Historical relationships between Northern and Southern Europe in Strindberg's

"Spanska-Portugisiska minnen ur svenska historien" (1890)

Lördag 2 juni / Saturday, 2 June / 11:00–13:00

P. STRINDBERG OCH GENUS / STRINDBERG AND GENDER

Session room: Spelbomskan

Cecilia Carlander

Strindberg och äktenskapsfrågan

Anna Cavallin

The significance of consumption for the construction and performance of gender in two short stories by August Strindberg

Anna Jörngården

Strindberg – nostalgiern?

Kristina Sjögren

The Hysterical Male Voice in Le Plaidoyer d'un fou

Q. STRINDBERG OCH IDÉERNA / STRINDBERG AND IDEAS

Session room: Bergsmannen

Muril Basa

His characters, his writings and the relevance of the present society: Strindberg's Ideas

David Gedin

Med sådana fiender behöver man inga vänner – Strindbergs strategier

Irina Hron-Öberg

”Systemet är ariadneträden”. The Order of Knowledge in August Strindberg's I havsbandet/
By the Open Sea

Göran Söderström

Strindbergs måleri och den slumpräglade konsten

R. KOMPARATIVA STRINDBERGSSTUDIER 2 / COMPARATIVE STRINDBERG STUDIES 2

Session room: Polstjärnan

Annie Bourguignon

Fyrtiotalisterna och Strindberg

Mickaëlle Cedergren

Strindberg och drömmen om den katolska franska litteraturen

Helen Zhang

Strindberg's Doppelgänger: Lu Xun. A Comparative Reading of The Wanderer and To Damascus

S. STRINDBERG, DRAMA OCH TEATER 3 / STRINDBERG, DRAMA AND THEATRE 3

Session room: Mimer

Axel Englund

Strindberg, Queerhet och S/M: Julie på operan

Rikard Hoogland

August Strindberg visiting the suburb

Tiina Rosenberg

Happy, Happy? Reflections on Sexuality Discourses in Contemporary Stage Productions of Strindberg's Drama

T. STRINDBERG OCH SAMTIDEN / STRINDBERG IN OUR AGE

Session room: Kungstenen

Antoine Guémy

Strindbergs arv i Sofia Fredéns ungdomsdramatik

Lars Liljegren

Strindberg in English Translation: Today's Effects of Censorship in Post-Victorian England

Håkan Trygger

Strindberg i gymnasiet: möjligheter och hinder för Strindbergsläsning i dagens skola

Med reservation för ändringar / Subject to change

När man skall skiljas från en vän, en plats,
Hur stiger icke Saknaden av det man älskat

Ett drömspel

*In the moment of goodbye,
When one must be parted from a friend, a place,
How suddenly great the loss of what one loved*

A Dream Play

Stockholms
universitet